PAPER-II
PUNJABI

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) ____________________________
   (Name) ____________________________
2. (Signature) ____________________________
   (Name) ____________________________

OMR Sheet No. : ....
(To be filled by the Candidate)

Roll No. | | | | | | | | |
(In figures as per admission card)

Roll No.____________________________________
(In words)

D 2 4 1 0

Time : **1 1/4** hours]   [Maximum Marks : **100**

Number of Pages in this Booklet : **12**   Number of Questions in this Booklet : **50**

Instructions for the Candidates

1. Write your roll number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of fifty multiple-choice type of questions.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
   (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
   (ii) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.**
   (iii) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the oval as indicated below on the correct response against each item.
   Example : (A) (B) ● (D)
   where (C) is the correct response.
5. Your responses to the items are to be indicated in the **Answer Sheet given inside the Paper I Booklet only.** If you mark at any place other than in the ovals in the Answer Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done in the end of this booklet.
8. If you write your name or put any mark on any part of the test booklet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return the test question booklet and OMR Answer sheet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall.
10. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
11. **Use of any calculator or log table etc., is prohibited.**
12. **There is no negative marks for incorrect answers.**

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. पहले पृष्ठ के ऊपर नियत स्थान पर अपना रोल नम्बर लिखिए ।
2. इस प्रश्न-पत्र में पचास बहुविकल्पीय प्रश्न हैं ।
3. परीक्षा प्रारम्भ होने पर, प्रश्न-पुस्तिका आपको दे दी जायेगी । पहले पाँच मिनट आपको प्रश्न-पुस्तिका खोलने तथा उसकी निम्नलिखित जाँच के लिए दिये जायेंगे, जिसकी जाँच आपको अवश्य करनी है :
   (i) प्रश्न-पुस्तिका खोलने के लिए उसके कवर पेज पर लगी कागज की सील को फाड़ लें । खुली हुई या बिना स्टीकर-सील की पुस्तिका स्वीकार न करें ।
   (ii) कवर पृष्ठ पर छपे निर्देशानुसार प्रश्न-पुस्तिका के पृष्ठ तथा प्रश्नों की संख्या को अच्छी तरह चैक कर लें कि ये पूरे हैं । दोषपूर्ण पुस्तिका जिनमें पृष्ठ/प्रश्न कम हों या दुबारा आ गये हों या सीरियल में न हों अर्थात किसी भी प्रकार की त्रुटिपूर्ण पुस्तिका स्वीकार न करें तथा उसी समय उसे लौटाकर उसके स्थान पर दूसरी सही प्रश्न-पुस्तिका ले लें । इसके लिए आपको पाँच मिनट दिये जायेंगे । उसके बाद न तो आपकी प्रश्न-पुस्तिका वापस ली जायेगी और न ही आपको अतिरिक्त समय दिया जायेगा ।
   (iii) इस जाँच के बाद OMR पत्रक की क्रम संख्या इस प्रश्न-पुस्तिका पर अंकित कर दें ।
4. प्रत्येक प्रश्न के लिए चार उत्तर विकल्प (A), (B), (C) तथा (D) दिये गये हैं । आपको सही उत्तर के दीर्घवृत्त को पेन से भरकर काला करना है जैसा कि नीचे दिखाया गया है ।
   उदाहरण : (A) (B) ● (D)
   जबकि (C) सही उत्तर है ।
5. प्रश्नों के उत्तर केवल प्रश्न पत्र I के अन्दर दिये गये उत्तर-पत्रक पर ही अंकित करने हैं । यदि आप उत्तर पत्रक पर दिये गये दीर्घवृत्त के अलावा किसी अन्य स्थान पर उत्तर चिह्नांकित करते हैं, तो उसका मूल्यांकन नहीं होगा ।
6. अन्दर दिये गये निर्देशों को ध्यानपूर्वक पढ़ें ।
7. कच्चा काम (Rough Work) इस पुस्तिका के अन्तिम पृष्ठ पर करें ।
8. यदि आप उत्तर-पुस्तिका पर अपना नाम या ऐसा कोई भी निशान जिससे आपकी पहचान हो सके, किसी भी भाग पर दर्शाते या अंकित करते हैं तो परीक्षा के लिये अयोग्य घोषित कर दिये जायेंगे ।
9. आपको परीक्षा समाप्त होने पर प्रश्न-पुस्तिका एवं OMR उत्तर-पत्रक निरीक्षक महोदय को लौटाना आवश्यक है और परीक्षा समाप्ति के बाद उसे अपने साथ परीक्षा भवन से बाहर न लेकर जायें ।
10. केवल नीले/काले बाल प्वाईंट पेन का ही इस्तेमाल करें ।
11. किसी भी प्रकार का संगणक (कैलकुलेटर) या लाग टेबल आदि का प्रयोग वर्जित है ।
12. गलत उत्तरों के लिए कोई अंक काटे नहीं जाएँगे ।

PUNJABI

ਪੰਜਾਬੀ

Paper-II

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ-II

Note : This paper contains **fifty (50)** objectives type questions, each question carrying **two (2)** marks. Attempt all the questions.

ਨੋਟ : ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿਚ **50** ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ **ਦੋ (2)** ਅੰਕ ਹਨ । ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਉ ।

1. ਭਾਸ਼ਾ :

(A) ਚਿਹਨ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ

(B) ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ

(C) ਅਰਥ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ

(D) ਧੁਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ

2. ਮਨੁੱਖੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ :

(A) ਪਹਿਲਾ ਉਚਾਰਨ

(B) ਦੂਜਾ ਉਚਾਰਨ

(C) ਦੂਹਰਾ ਉਚਾਰਨ

(D) ਤੀਹਰਾ ਉਚਾਰਨ

3. ਚਿਹਨਿਤ ਹੈ :

(A) ਧੁਨੀ-ਬਿੰਬ

(B) ਸੰਕਲਪ

(C) ਅਰਥ

(D) ਸੰਕੇਤ

4. ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਅੰਗ ਹੈ :

(A) ਬੋਲ

(B) ਇਸ਼ਾਰਾ

(C) ਹਾਵ-ਭਾਵ

(D) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

5. ਉਚਾਰਨ ਦੀ ਛੋਟੀ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਇਕਾਈ ਹੈ :

(A) ਧੁਨੀ-ਗ੍ਰਾਮ

(B) ਭਾਸ਼ਾ ਧੁਨੀ

(C) ਰੂਪ-ਗ੍ਰਾਮ

(D) ਉਚਾਰ-ਖੰਡ

6. ਯਲਮਸਲੇਵ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾ ਸਿਧਾਂਤਕ ਸੰਕਲਪ ਹਨ :

(A) ਲੈਂਗ, ਪੈਰੋਲ, ਲੈਂਗੇਗ

(B) ਵਿਹਾਰ, ਪ੍ਰਤੀਮਾਨ, ਸਕੀਮ

(C) ਭਾਸ਼ਾ, ਪਰਾ-ਭਾਸ਼ਾ, ਸੰਰਚਨਾ

(D) ਰੂਪ, ਅਰਥ, ਵਾਕ

7. ਸੂਚੀ-I ਸੂਚੀ-II

	ਸੂਚੀ-I		ਸੂਚੀ-II
(a)	Course in General Linguistics	1.	C.F. Hockett
(b)	Course in Modern Linguistics	2.	ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ
(c)	ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ	3.	F.De. Saussure
(d)	ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ	4.	ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ

ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਕ੍ਰਮ ਸਹੀ ਹੈ ?

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	2	3	1	4
(B)	3	1	4	2
(C)	4	2	3	1
(D)	1	4	2	3

8. ਸੂਚੀ-I ਸੂਚੀ-II

	ਸੂਚੀ-I		ਸੂਚੀ-II
(a)	ਭਾਸ਼ਕ-ਤੱਤ	1.	ਇਕਾਲਕ ਦੁਕਾਲਕ
(b)	ਭਾਸ਼ਾਈ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ	2.	ਲੜੀਦਾਰ, ਕੜੀਦਾਰ
(c)	ਭਾਸ਼ਾਈ ਕਾਲ-ਵੰਡ	3.	ਉਚਾਰ, ਭਾਸ਼ਾ
(d)	ਭਾਸ਼ਾਈ ਸੰਬੰਧ	4.	ਚਿਹਨਕ, ਚਿਹਨਿਤ

ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਕ੍ਰਮ ਸਹੀ ਹੈ ?

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	3	4	2	1
(B)	2	4	3	1
(C)	4	3	1	2
(D)	1	2	4	3

9. ਸੰਘੋਸ਼ ਮਹਾਂ-ਪ੍ਰਾਣ ਵਿਅੰਜਨ ਹਨ

(A) ਫ, ਥ, ਡ, ਗ

(B) ਫ, ਥ, ਠ, ਖ

(C) ਚ, ਛ, ਜ, ਗ

(D) ਬ, ਦ, ਡ, ਜ

10. ਭਾਰਤ-ਆਰਿਆਈ ਭਾਸ਼ਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ

(A) ਭਾਰਤ-ਯੂਰਪੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪਰਿਵਾਰ

(B) ਸਾਮੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪਰਿਵਾਰ

(C) ਹਾਮੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪਰਿਵਾਰ

(D) ਇੰਡੋ-ਤਿਬਤਨ ਭਾਸ਼ਾ ਪਰਿਵਾਰ

11. **ਕਥਨ A** : ਭਾਸ਼ਾ ਸਿਰਫ ਮਨੁੱਖੀ ਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਕ ਖ਼ੁਦਮੁਖਤਾਰ ਵਰਤਾਰਾ ਵੀ ਹੈ । ਇਸ ਲਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਮਾਡਲ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸੰਰਚਨਾਤਮਕ ਲੱਛਣਾਂ, ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਧੀਆਂ ਉਪਰ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਕਾਰਨ R : ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਅਜੇਹੀ ਵਿਲੱਖਣ ਸੰਰਚਨਾ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਝਣ ਦਾ ਯਤਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਰਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।

(A) A ਅਤੇ R ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ ।

(B) A ਆਂਸ਼ਿਕ ਸਹੀ ਹੈ, R ਪੂਰਨ ਸਹੀ ਹੈ ।

(C) A ਪੂਰਨ ਸਹੀ ਹੈ, R ਆਂਸ਼ਿਕ ਸਹੀ ਹੈ ।

(D) ਦੋਵੇਂ ਆਂਸ਼ਿਕ ਸਹੀ ਹਨ ।

12. **ਸੂਚੀ-I** **ਸੂਚੀ-II**

(a)	ਮਾਝੀ	1.	ਬੁਆਡਾ
(b)	ਮਲਵਈ	2.	ਧਿਆਡਾ
(c)	ਦੁਆਬੀ	3.	ਬ੍ਹਾਰਾ
(d)	ਪੁਆਧੀ	4.	ਸੋਡਾ

ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਕ੍ਰਮ ਸਹੀ ਹੈ ?

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	4	2	3	1
(B)	4	1	2	3
(C)	2	4	1	3
(D)	2	3	1	4

13. 'ਪੰਡਿਤ' ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਕਿਸ ਦਿਸ਼ਾ ਦਾ ਸੂਚਕ ਹੈ ?

(A) ਅਰਥ ਵਿਆਪਕਤਾ

(B) ਅਰਥ ਉਤਕਰਸ਼

(C) ਅਰਥ ਅਪਕਰਸ਼

(D) ਅਰਥ ਸੰਕੋਚ

14. ਮੁਹਾਰਨੀ ਦਾ ਸਹੀ ਕ੍ਰਮ ਹੈ

(A) ਅ ਆ ਇ ਈ ਏ ਐ ਉ ਊ ਓ ਔ

(B) ਅ ਆ ਇ ਈ ਉ ਊ ਓ ਔ ਏ ਐ

(C) ਅ ਆ ਇ ਈ ਏ ਐ ਉ ਔ ਉ ਊ

(D) ਅ ਆ ਇ ਈ ਉ ਊ ਏ ਐ ਓ ਔ

15. ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਵਿਅੰਜਨ ਹਨ ?

(A) 29

(B) 32

(C) 35

(D) 40

16. 'ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੇ ਰੋਟੀ ਖਾਧੀ' ਵਿਚ 'ਮੁੰਡਿਆਂ' ਦਾ ਰੂਪ ਹੈ

(A) ਕਰਤਾ ਕਾਰਕ ਬਹੁ ਵਚਨ ਸਾਧਾਰਨ

(B) ਕਰਤਾ ਕਾਰਕ ਇਕ ਵਚਨ ਸਾਧਾਰਨ

(C) ਕਰਮ ਕਾਰਕ ਵਿਚ ਵਚਨ ਸੰਬੰਧਕੀ

(D) ਕਰਤਾ ਕਾਰਕ ਬਹੁ ਵਚਨ ਸੰਬੰਧਕੀ

17. ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ

(A) ਸਾਹਿਤ ਭਾਸ਼ਾ

(B) ਸਾਹਿਤ ਵਿਗਿਆਨ

(C) ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸ

(D) ਸਾਹਿਤ ਸਮੀਖਿਆ

18. ਪ੍ਰਗੀਤ ਦੀ ਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਹੈ

(A) ਅਸਿੱਧਾ ਸੰਬੋਧਨ

(B) ਸਿੱਧਾ ਸੰਬੋਧਨ

(C) ਪਾਤਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੰਬੋਧਨ

(D) ਮਨਬਚਨੀ

19. ਕਿਹੜਾ ਜੁੱਟ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ?

(A) ਸ਼ਲੋਕ : ਪ੍ਰਗੀਤਕ ਕਾਵਿ

(B) ਬਾਰਹਮਾਹ : ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਕਾਵਿ

(C) ਵਾਰ : ਬੀਰ ਰਸੀ ਕਾਵਿ

(D) ਸੀਹਰਫੀ : ਨਾਟਕੀ ਕਾਵਿ

20.

ਸੂਚੀ-I	ਸੂਚੀ-II
(a) ਮਤਲਾ, ਮਕਤਾ	1. ਕਿੱਸਾ
(b) ਮੰਗਲਾਚਰਨ, ਕਵੀਉਵਾਚ	2. ਗ਼ਜ਼ਲ
(c) ਮੰਗਲਾਚਰਨ, ਮਹਾਤਮ	3. ਨਾਟਕ
(d) ਵੇਸ਼-ਭੂਸ਼ਾ, ਟੱਕਰ	4. ਵਾਰ

ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਸਹੀ ਕ੍ਰਮ ਕੀ ਹੈ ?

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	4	2	3	1
(B)	2	1	4	3
(C)	3	4	2	1
(D)	1	3	4	2

21. ਤ੍ਰਾਸਦ ਨਾਇਕ ਦਾ ਮੁੱਖ ਪਛਾਣ-ਚਿਹਨ ਹੈ

(A) ਆਚਰਣ ਦੋਸ਼

(B) ਨਿਰਦੋਸ਼ ਵਿਅਕਤਿਤਵ

(C) ਮਾਨਸਿਕ ਗਿਰਾਵਟ

(D) ਨੈਤਿਕ ਪਤਨ

22. **ਕਥਨ A :** ਸਾਹਿਤ ਯਥਾਰਥ ਵਿਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵਖੱਰਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸਮੱਰਥਾ ਰਖਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਮਿੱਟੀ ਤੋਂ ਬਣਿਆਂ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਖਿਡੌਣਾ ।

ਕਾਰਨ R : ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਪਛਾਣ-ਚਿਹਨ ਨਿਰੋਲ ਰੂਪ ਹੈ । ਯਥਾਰਥ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੋਵੇਂ ਰੂਪ-ਰਚਨਾ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਕਲਾ ਕਿਰਤ ਵਿਚ ਰੂਪਾਂਤਰਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਇਸ ਵਿਚ ਰੂਪ ਨਾਲੋਂ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ।

(A) A ਅਤੇ R ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ ।

(B) A ਅਤੇ R ਦੋਵੇਂ ਗ਼ਲਤ ਹਨ ।

(C) A ਪੂਰਨ ਸਹੀ ਹੈ, R ਆਂਸ਼ਿਕ ਸਹੀ ਹੈ ।

(D) ਦੋਵੇਂ ਆਂਸ਼ਿਕ ਸਹੀ ਹਨ ।

23. 'ਡਿਫਰਾਂਸ' ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਹੈ

(A) ਅੰਤਰਪਾਠ ਮੂਲਕ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ

(B) ਵਿਰਚਨਾ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ

(C) ਮਨੋਵਿਸਲੇਸ਼ਣੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ

(D) ਉੱਤਰ-ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦਾ

24. ਉੱਤਰ-ਸੰਰਚਨਾਵਾਦੀ ਆਲੋਚਕ ਹਨ

(A) ਰੋਮਨ ਜੈਕਬਸਨ, ਦੈਰਿਦਾ, ਲਾਕਾਂ

(B) ਦੈਰਿਦਾ, ਲਾਕਾਂ, ਜੂਲੀਆ ਕ੍ਰਿਸਤੀਵਾ

(C) ਜੇਮਸਨ, ਅਲਤਿਊਸਰ, ਤੋਦਰੋਵ

(D) ਰੋਲਾਂ ਬਾਰਤ, ਦੈਰਿਦਾ, ਤੋਦਰੋਵ

25. ਉਦੀਪਨ ਉਪਵਰਗ ਹੈ

(A) ਅਨੁਭਾਵ ਦਾ

(B) ਸਥਾਈ ਭਾਵ ਦਾ

(C) ਵਿਭਾਵ ਦਾ

(D) ਸੰਚਾਰੀ ਭਾਵ ਦਾ

26. **ਕਥਨ A** : ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਵਿਚ ਪੱਛਮੀ ਅਧਿਐਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ । ਅਜ ਕਲ੍ਹ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੇ ਹੂ-ਬ-ਹੂ ਅਨੁਸਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਆਪਣਾ ਮੌਲਿਕ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਸਿਰਜਿਆ ਜਾਵੇ ।

ਕਾਰਨ R : ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਨਾ ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਆਧਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੱਛਮੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹਨ ।

(A) A ਤੇ R ਦੋਵੇਂ ਪੂਰਨ ਸਹੀ ਹਨ ।

(B) A ਪੂਰਨ ਸਹੀ ਹੈ, R ਗ਼ਲਤ ਹੈ ।

(C) A ਆਂਸ਼ਿਕ ਸਹੀ ਹੈ, R ਪੂਰਨ ਸਹੀ ਹੈ ।

(D) A ਤੇ R ਦੋਵੇਂ ਗ਼ਲਤ ਹਨ ।

27.

	ਸੂਚੀ-I		**ਸੂਚੀ-II**
(a)	ਸ਼ੈਲੀ, ਸ਼ਬਦ-ਸ਼ਿਲਪ	1.	ਧੁਨੀ ਸਿਧਾਂਤ
(b)	ਅਭਿਧਾ, ਲਕਸ਼ਣਾ, ਵਿਅੰਜਨਾ	2.	ਰੀਤੀ ਸਿਧਾਂਤ
(c)	ਵਿਭਾਵ, ਅਨੁਭਾਵ, ਸਥਾਈ ਭਾਵ	3.	ਅਲੰਕਾਰ ਸਿਧਾਂਤ
(d)	ਉਪਮਾਨ, ਉਪਮੇਯ, ਸਾਂਝਾ ਧਰਮ	4.	ਰਸ ਸਿਧਾਂਤ

ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਕ੍ਰਮ ਸਹੀ ਹੈ ?

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	2	1	4	3
(B)	4	3	1	2
(C)	1	2	4	3
(D)	3	4	2	1

28. **ਕਥਨ A :** ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਲੇਖਨ ਦਾ ਮੰਤਵ ਕੇਵਲ ਸਮਾਜਕ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਵਿਧੀ ਮੁਤਾਬਕ । ਸਾਹਿਤ ਇਸ ਪੱਖ ਤੋਂ ਕੇਵਲ ਮਾਤਰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਕਾਰਨ R : ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤਕ ਧਾਰਾਵਾਂ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਰੀਤ ਜਾਂ ਸਦੀਵੀ ਸੁਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਵੀ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ . ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਦਾ ਨਵਾਂ ਸੰਕਲਪ ਸਾਹਿਤਕ ਤੱਥ ਦੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਸਥਾਪਤੀ ਉਪਰ ਬਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ।

(A) A ਪੂਰਨ ਸਹੀ ਹੈ, R ਆਂਸ਼ਿਕ ਸਹੀ ਹੈ ।

(B) A ਆਂਸ਼ਿਕ ਸਹੀ ਹੈ, R ਪੂਰਨ ਗ਼ਲਤ ਹੈ।

(C) A ਆਂਸ਼ਿਕ ਸਹੀ ਹੈ, R ਆਂਸ਼ਿਕ ਸਹੀ ਹੈ।

(D) A ਪੂਰਨ ਗ਼ਲਤ ਹੈ, R ਪੂਰਨ ਸਹੀ ਹੈ ।

29.

ਸੂਚੀ-I	ਸੂਚੀ-II
(a) ਪੰਜਾਬੀ ਅਦਬ ਦੀ ਮੁਖਤਸਰ ਤਾਰੀਖ	1. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ
(b) ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਇਤਿਹਾਸ	2. ਮੌਲਾ ਬਖ਼ਸ਼ ਕੁਸ਼ਤਾ
(c) ਬੰਬੀਹਾ ਬੋਲ	3. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀਵਾਨਾ
(d) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੀਰੇ	4. ਬਾਵਾ ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ

ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਕ੍ਰਮ ਸਹੀ ਹੈ ?

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	3	4	1	2
(B)	2	1	4	3
(C)	3	2	4	1
(D)	3	1	4	2

30. ਕਿਹੜਾ ਜੁੱਟ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ?

(A) ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ : 15 ਵੀਂ ਸਦੀ

(B) ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ, ਦਮੋਦਰ : 16 ਵੀਂ ਸਦੀ

(C) ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ, ਵਾਰਿਸ : 18 ਵੀਂ ਸਦੀ

(D) ਹਾਸ਼ਮ, ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ : 19 ਵੀਂ ਸਦੀ

31. ਕਿਸ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀ ਨੇ ਅਸਤਿਤਵਵਾਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਬੂਲਿਆ :

(A) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ

(B) ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਸਫੀਰ

(C) ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ

(D) ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਦਿਲ

32. ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ 'ਸੁਖ਼ਨ ਦਾ ਵਾਰਿਸ' ਕਿਸ ਕਵੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ?

(A) ਮੀਆਂ ਮੁਹੰਮਦ ਬਖ਼ਸ਼

(B) ਮੌਲਵੀ ਅਹਿਮਦਯਾਰ

(C) ਕਾਦਰਯਾਰ

(D) ਫ਼ਜ਼ਲ ਸ਼ਾਹ

33. ਰੁਮਾਂਸਵਾਦ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹੈ

(A) ਕੁਦਰਤ ਵਲ ਵਾਪਸੀ

(B) ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ

(C) ਸਮਾਜਕ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਬਕਾਲਤ

(D) ਨਿਸ਼ੇਧਮੁਖੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ

34. ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ 'ਲੋਕਧਾਰਾ' ਪਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ?

(A) ਸੁਖਦੇਵ ਮਾਦਪੁਰੀ

(B) ਸੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਣਜਾਰਾ ਬੇਦੀ

(C) ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਥਿੰਦ

(D) ਰਹਿਭਜਨ ਸਿੰਘ

35.

ਸੂਚੀ-I	ਸੂਚੀ-II
(a) ਮੌਲੀ ਤੇ ਮਹਿੰਦੀ	1. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦਲੇਰ
(b) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਗੀਤ	2. ਵਣਜਾਰਾ ਬੇਦੀ
(c) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਨਾਚ	3. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ
(d) ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਵਿਸ਼ਵ ਕੋਸ਼	4. ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ

ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਕ੍ਰਮ ਸਹੀ ਹੈ ?

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	3	4	2	1
(B)	1	4	3	2
(C)	4	3	1	2
(D)	3	1	4	2

36. 'ਲੋਕ ਨਾਟਕ' ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਲੇਖਕ ਹੈ

(A) ਦੇਵਿੰਦਰ ਸਤਿਆਰਥੀ

(B) ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰ

(C) ਸੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਣਜਾਰਾ ਬੇਦੀ

(D) ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ

37. ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ

(A) ਬਾਤਾਂ ਮੁਢ ਕਦੀਮ ਦੀਆਂ

(B) ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਵਾਜ਼

(C) ਦੀਵਾ ਬਲੇ ਸਾਰੀ ਰਾਤ

(D) ਜਿਉਂਦੀ ਦੁਨੀਆਂ

38. **ਕਥਨ A :** ਲੋਕ ਗੀਤ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਪਰ ਸਮੂਹਕ ਸਿਰਜਣਾ ਵਾਲੀ ਰਚਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰਚਿਆ ਹੰਦਾ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਪੀੜ੍ਹੀਓ-ਪ੍ਰੀੜ੍ਹੀ ਕਈ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਦੀ ਲੰਘਦੀ ਬਦਲਦੀ ਤੁਰੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

ਕਾਰਨ R : ਲੋਕ ਗੀਤ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਾਇਰੇ ਜਾਂ ਦਾਇਰਿਆਂ ਦੀ ਉਪਜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਸਗੋਂ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਮਾਜ ਸਮੂਹਕ ਤੌਰ ਤੇ ਦਾਇਰਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

(A) A ਪੂਰਨ ਸਹੀ ਹੈ, R ਅਾਂਸ਼ਿਕ ਸਹੀ ਹੈ ।

(B) A ਅਾਂਸ਼ਿਕ ਸਹੀ ਹੈ, R ਅਾਂਸ਼ਿਕ ਸਹੀ ਹੈ ।

(C) A ਪੂਰਨ ਸਹੀ ਹੈ, R ਗ਼ਲਤ ਹੈ ।

(D) A ਗ਼ਲਤ ਹੈ, R ਪੂਰਨ ਸਹੀ ਹੈ ।

39. ਕਿਹੜੇ ਲੋਕ ਕਾਵਿ-ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਹੋਈ ਹੈ :

(A) ਬਾਰਹਮਾਹ, ਰੁੱਤੀ, ਅਲਾਹੁਣੀ

(B) ਬਾਰਹਮਾਹ, ਸੱਦ, ਛੰਤ

(C) ਢੋਲਾ, ਪਹਿਰੇ, ਰੁੱਤੀ

(D) ਵਾਰ, ਸੱਦ, ਥਿਤੀ

40. ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ :

(A) ਲੋਕ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਿਰਜਿਆ ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

(B) ਲੋਕ ਨਾਲੋਂ ਧਾਰਾ ਉਪਰ ਬਲ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ।

(C) ਵਿਰਤਾਂਤ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਉਪਰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਥਾਨਕ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

(D) ਪਾਠ ਦਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ।

41. ਸਭਿਆਚਾਰ-ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਮਾਡਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ ?

(A) ਸੋਸਿਊਰ

(B) ਲੈਵੀ – ਸਤ੍ਰਾਸ

(C) ਨੋਮ ਚੌਮਸਕੀ

(D) ਰੇਮੰਡ ਵਿਲੀਅਮਜ਼

42. ਸੂਚੀ-I ਸੂਚੀ-II

ਸੂਚੀ-I	ਸੂਚੀ-II
(a) ਲੋਕ ਪਹਿਰਾਵਾ	1. ਗਾਨਾ ਬੰਨ੍ਹਣਾ
(b) ਲੋਕ ਸ਼ਿੰਗਾਰ	2. ਫੁਲਕਾਰੀ
(c) ਲੋਕ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ	3. ਘੱਗਰਾ
(d) ਲੋਕ ਕਲਾ	4. ਡਾਕ-ਬੰਗਲਾ

ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਕ੍ਰਮ ਸਹੀ ਹੈ ?

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	4	3	2	1
(B)	1	3	2	4
(C)	2	1	4	3
(D)	3	4	1	2

43. **ਕਥਨ A** : ਸਭਿਆਚਾਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਜਿਊਣ-ਢੰਗ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ । ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਰੂਪਾਂਤਰਿਤ ਕਰ ਕੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਬਣਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਿਊਣ ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਇਛਾਵਾਂ, ਸੱਧਰਾ, ਤੇ ਚਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਹਿਤ ਸਿਰਜਿਆ ਹੈ ।

ਕਾਰਨ R : ਪਰ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਜੋ ਨੇਮ ਬਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਚੇਰੀ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਊਂਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਯਾਨੀ ਸੁਧਰੀ ਹੋਈ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਹੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਹੈ ।

(A) A ਪੂਰਨ ਸਹੀ ਹੈ, R ਪੂਰਨ ਗ਼ਲਤ ਹੈ ।

(B) A ਪੂਰਨ ਗ਼ਲਤ ਹੈ, R ਪੂਰਨ ਸਹੀ ਹੈ ।

(C) A ਪੂਰਨ ਸਹੀ ਹੈ, R ਆਂਸ਼ਿਕ ਸਹੀ ਹੈ ।

(D) A ਆਂਸ਼ਿਕ ਸਹੀ ਹੈ, R ਆਂਸ਼ਿਕ ਸਹੀ ਹੈ ।

44. ਬਹੁ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਚਾਰ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ

(A) ਪਰਵਾਸੀ ਗਰੁੱਪਾਂ ਅਤੇ ਆਵਾਸੀ ਸਮਾਜਾਂ ਦਾ ਸੰਪਰਕ

(B) ਸਮਾਜਾਂ ਦਾ ਦੁਭਾਸ਼ੀ ਜਾਂ ਬਹੁ-ਭਾਸ਼ੀ ਸਰੂਪ

(C) ਆਵਾਸੀ ਸਮਾਜਾਂ ਦਾ ਸਫਰ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸ

(D) ਆਧੁਨਿਕ ਜਗਤ ਵਿਚ ਲੋਕ ਧਾਰਾ ਦਾ ਪਸਾਰ

45. 'ਸਾਲੂ' ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਕਿਸ ਨਾਲ ਹੈ ?

(A) ਲੋਕ ਖੇਡਾਂ

(B) ਲੋਕ ਧੰਦੇ

(C) ਲੋਕ ਕਲਾਵਾਂ

(D) ਲੋਕ ਪਹਿਰਾਵਾ

46. ਲੋਕ ਇਸਵਾਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਰਜ ਹੈ

(A) ਦੈਵੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਆਰਾਧਨਾ

(B) ਵਹਿਮਾਂ ਭਰਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ

(C) ਸੰਭਾਵੀ ਬਿਪਤਾ ਤੋਂ ਬਚਾਉ

(D) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

47. ਖੋਜ ਵਿਧੀ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਚ ਮੱਹਤਵਪੂਰਨ ਹੈ

(A) ਖੋਜ ਵਿਧੀ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਢੰਗ

(B) ਖੋਜ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਸਾਟਾਈਲ ਸ਼ੀਟ

(C) ਖੋਜ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਅੰਤਰ

(D) ਖੋਜ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਖੋਜ ਕਰਤਾ

48. ਪੰਜਾਬੀ ਖੋਜਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਜੁੱਟ ਹੈ

(A) ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦਰਦੀ, ਮੌਲਾ ਬਖ਼ਸ਼ ਕੁਸ਼ਤਾ, ਡਾ. ਤਾਰਨ ਸਿੰਘ

(B) ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਦਰਦ, ਬਾਵਾ ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਨ

(C) ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀਵਾਨਾ, ਸਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਅਸ਼ੋਕ, ਬਾਵਾ ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ

(D) ਤਰਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ, ਜੀ.ਬੀ. ਸਿੰਘ

49. **ਕਥਨ A** : ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਖੋਜ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਅੰਤਰ ਵਲ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ । ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦੋਵੇਂ ਮਿਸ਼੍ਰਤ ਹੋਂਦ ਹੀ ਰਖਦੇ ਹਨ । ਆਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਦੋਹਾਂ ਵਿਚ ਨਿਖੇੜ ਕਰਨ ਕੀ ਰੁਚੀ ਜਾਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਇਕਮਤ ਹੋਏ ਹਨ ।

ਕਾਰਨ R : ਵਾਸਤਵ ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਹੈ । ਖੋਜ ਤੱਥ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾ ਵਿਆਖਿਆ ਆਧਾਰਿਤ । ਇਕ ਵਿਚ ਸੰਕਲਪ ਚੇਤਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਮਾਨ ਚੇਤਨਾ ।

(A) A ਆਂਸ਼ਿਕ ਸਹੀ ਹੈ, R ਆਂਸ਼ਿਕ ਸਹੀ ਹੈ ।

(B) A ਪੂਰਨ ਸਹੀ ਹੈ, R ਪੂਰਨ ਗ਼ਲਤ ਹੈ ।

(C) A ਆਂਸ਼ਕਿ ਸਹੀ ਹੈ, R ਪੂਰਨ ਸਹੀ ਹੈ ।

(D) A ਪੂਰਨ ਗ਼ਲਤ ਹੈ, R ਪੂਰਨ ਸਹੀ ਹੈ ।

50.

ਸੂਚੀ-I	**ਸੂਚੀ-II**
(a) ਖੋਜ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ	1. ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਕੇਸਰ
(b) ਸਾਹਿਤ ਖੋਜ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ	2. ਜੀ.ਬੀ. ਸਿੰਘ
(c) ਪਿੰਗਲ ਤੇ ਅਰੂਜ਼	3. ਪਿਆਰ ਸਿੰਘ
(d) ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਜਨਮ ਤੇ ਵਿਕਾਸ	4. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਕ੍ਰਮ ਸਹੀ ਹੈ ?

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	1	3	4	2
(B)	2	1	4	3
(C)	3	1	4	2
(D)	4	3	1	2

Space For Rough Work